

Висновки.

Артеріальна гіпертензія є значущим самостійним фактором ризику розвитку нових випадків когнітивних порушень. Зокрема у пацієнтів з гіпертонічною хворобою II-III стадій за шкалою MMSE у 44,1 % випадків виявлено легкі когнітивні порушення, у 35,6% – помірні когнітивні розлади, а у 3,4% – деменцію легкого ступеня. Пацієнти середнього віку з діагностованою гіпертонічною хворобою повинні регулярно проходити тестування на стан когнітивних функцій, оскільки це може бути раннім предиктором деменції.

ЗАСТОСУВАННЯ KEYС-МЕТОДУ У ВИКЛАДАННІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ

Попова Т.М.

Харківський національний медичний університет

***Ключові слова:** біологічна хімія, інтерактивні методи навчання, кейс-метод, фасілітатор, студент.*

Вступ.

Викладання біохімії в медичних вузах є актуальним питанням підготовки сімейних лікарів. Лабораторні методи дослідження є значним джерелом діагностичної інформації для лікаря. Розуміння біохімічних процесів, що відбуваються в організмі людини формує клінічне мислення майбутнього сімейного лікаря. На сьогоднішній день викладання біохімії майбутнім лікарям вимагає перебудови навчального процесу, що можливо здійснити за допомогою використання інтерактивних методів навчання. Інтерактивне навчання дає можливість всім учасникам навчального процесу не тільки обмінюватися навчальною інформацією, а й застосувати як механізм самооцінки і рефлексії, так і механізм критичного осмислення дій інших учасників спілкування.

Мета.

З метою підвищення ефективності викладання біологічної хімії використовують один із інтерактивних методів навчання – кейс-метод.

Матеріали та методи.

На кафедрі біохімії ХНМУ, при проведенні практичних занять використовують кейси. Кейс складається з грамотно презентованої клінічної ситуації з лабораторними даними і має кілька варіантів рішення. В якості матеріалу для кейсів використовуємо фотографії клінічних проявів хвороби, таблиці з нормативними показниками крові, сечі, метаболічні карти. На початку заняття студенти розподіляються на малі групи по 4 студента у кожній. Викладач в якості фасилітатора допомагає учасникам груп, спрямовує їх дії у правильному напрямку, уникаючи прямих консультацій. Відповідаючи на питання студенти знаходять в метаболічній карті потрібний розділ і пояснюють біологічний сенс хімічних реакцій, способи їх регулювання в організмі, можливі причини і варіанти порушення обміну речовин. Фасилітатор стежить за динамікою дискусії, ставить запитання які допомагають студентам зробити крок уперед, якщо обговорення триває занадто повільно, надає можливість висловитися усім членам групи. Студенти повинні проаналізувати ситуацію, запропонувати можливі рішення завдання і вибрати найкраще з них. Для розв'язання ситуаційних завдань студент застосовує знання не тільки із біохімії, а також з інших фундаментальних дисциплін: анатомії, гістології, мікробіології та пропедевтики внутрішніх хвороб. Кожна група обирає доповідача, який презентує варіант вирішення завдання. Після чого у процесі обговорення фасилітатор спонукає студентів знайти помилки, здійснити пошук необхідної інформації для їх виявлення і виправлення. При засвоєнні нового людина припускається помилок, і завдання викладача навчити студента аналізувати помилки, щоб у майбутньому не допускати їх у професійній діяльності.

Кейс-метод передбачає, що викладач-фасилітатор і студенти постійно взаємодіють між собою під час обговорення ситуаційного завдання.

За допомогою кейс-методу ми уникаємо «сухість» традиційного викладання біологічної хімії, акцентуємо увагу студента на важливість знань біохімічних процесів для практикуючого лікаря. Викладач аналізує процес обговорення кейсу, оцінює виступи учасників груп, визначає помилки, теоретичні «пропуски» та звертає увагу студентів на необхідність удосконалення знань з проблемних питань.

Результати.

Застосування кейс-методу на практичних заняттях біологічної хімії дає змогу викладачу реалізувати індивідуальний підхід до кожного учасника, мотивувати студента до роботи з теоретичним матеріалом та звертати увагу студента на основних положеннях теми практичного заняття. Кейс-метод навчання розкриває перед студентами значущість досить складного предмету біологічної хімії у практиці лікаря.

Викладання біохімії за допомогою кейс-технології, як одного із методів інтерактивного навчання, стимулює навчально-пізнавальну активність всіх студентів шляхом занурення їх в атмосферу ділового співробітництва, орієнтованого на рішення клініко-лабораторних ситуаційних завдань. Студенти, зробив аналіз можливих способів рішення завдання, вибирають оптимальний, використовуючи знання, які мали та отримали на занятті і обґрунтовують свій вибір. Студенти-медики набувають нового досвіду використання своїх знань і умінь, що сприяє їх професійному та особистому розвитку. Таким чином, використання кейс-методу на практичних заняттях з біологічної хімії є перспективним.

Висновки.

1. Застосування кейс-методу при викладанні біологічної хімії має наступні переваги: наявність прикладів, взятих з реальної медичної практики; активна взаємодія студентів між собою і з викладачем; рівноправність всіх учасників у обговоренні і рішенні ситуаційного завдання; спонукання студентів до вивчення базових медичних наук.

2. Кейс-метод розвиває у студентів навички спілкування, поглиблює знання з фундаментальних дисциплін, розширює кругозір та формує професійні навички – уміння вибрати і обґрунтувати діагностичну стратегію.